सहेतु॥सरवसकलगतमोक्षकेषेतु॥१२॥इ
तीश्रीभक्तीज्ञांननुपदश्रेगसमासेः॥ ॥
श्रीसाहेबकुवेरमाहाराजनोग्रंथमाहाम
एांबोधपरमपुरषपदीपमांनदेषावेन॥छुत
पंथस्वांमीनारायणवीधवंशकोग्रंथलीष्य
ते॥दोहा॥स्वांमीनारएणनीजनारएण॥सुनोत
यअनुसार॥महीपतषांओरूपगरषां॥एतन
बीचफेरफार॥१॥महीपतषांनीजनारएण
स्वांमीनारएणपनिषांन॥छोत्यलगाईबुंसकु
जुग उनकाज्ञांन॥२॥नारीओरूनांणातणो
जगदेषनवैराग॥ईछअतीअंतरगत॥एपर
पंचीत्याग॥३॥उपसेदुरदुरभगी॥ठगांनविश्व २
अंतरीश॥सुडीगमाईमुडीये॥चरमकटाय
पीईस॥४॥जु ठेजुगपरमोधीया॥ज्ञांनदास
मसेर॥रेणीदेशगुजरातमे॥बीनुपरषभये
भेर॥५॥देशवाडाओरूकाठीया॥सोहीका
ठकीवाड॥ज्ञांनषेडुमालीकबीना॥सुनीकरी
उजाड॥६॥वाडाकाठकीकाठीया॥रायदेश
गुजरात॥तसकरओरुभीस्युतमेल॥कीन-
कुनबडीबात॥७॥तेहीतसकरतेहीभीसूत
सेहेजानंदकोसाथ॥तसकरआसेनपररेह

माहा॥ भेसुतअंनउघात॥९॥हरीयावुसवीधुस
के।चुंनेईटाकाम्मोय।वसेकुंडत्रीयापुरषनां
॥८७॥ देषोत्यागकेटोल॥९॥मंनगमतुतंनआचरे
सोस्वारथकेसाज।कोईकेहेएसीकोकरो॥के
हेहुकंममाहाराज॥१०॥सतजुगत्रेहेताद्वापर
वीयेजेहीकलीअंस॥एसीअग्याकीनुदेही॥
तरुवधवणऊपमहंस॥११॥सांमीसेहेजानंद
की कहुतात्वरतीजभेवं॥सोचंनबीजकपा
सके॥सरीरछांनकेदेव॥१२॥उतईतसाहास्त्र
पढीभये॥पकरेनजीवमछीकोर॥दीअअनु
भवीनीजनाभये॥वृथावयोएहुनी॥१३॥बी
तुआत्मलषपक्षसबे॥बंकासुतआनंद॥
ते॥तातेसेहेजानंदके॥पंथग्रंनबीनुवंद॥१
४॥कपटीभेषनीजनंदीक॥फंदीककीयोफे
लाव॥बाह्यकत्यागअंतरतके॥परधंनसंजो
बगदाव॥१५॥बुंहलभावत्रीयातगतवा॥सोहीत्या
गनीरवांण्य॥अध्यातंमअस्त्रीतण॥उरधरी
तजेअज्ञांन॥१६॥बाहारतरीयातुछकरे॥दुनी
देषावंनत्याग॥अंतरअध्यातंमतरणी॥रहीक
हेजेलाग्य॥१७॥दांमलीयोदुनीयांठगी॥धरी
2033 तंनत्यागनीसांन॥पथरचुनीबुरजाकीया

बालाउनकामांत ॥१८॥ नरपतीसाहनोगाबु
दी ॥ जेतेजुगधंनवंत ॥ मंदीरमेहेलअटारीयां
सोभीरचतअनंत ॥१९॥ ओरमेहेलमणीरत
नौं ॥ ओरत्यावीशेवीकार ॥ ज्ञांनत्यागपंथंअ
पुमका ॥ मूसेहुमूढगमार ॥२०॥ ईनमेक्यार
चीपचीरहे ॥ चुंनचुंनमाटीकेल ॥ ज्ञांनत्याग
गत्यक्रुपनकी ॥ हेमुसकलनहीसेल ॥२१॥ सो
तुमकुकेसेमीले ॥ मुंडुभेषगुमार ॥ छोत्याछो
तीकरमवहे ॥ भेडकीलाहारकतार ॥२२॥
कोलीदोहीकुकरपया ॥ कहतहेसबसंसार
तोसांमीपंथीयेकीय ॥ देषहुहरदयेवीचार
२३ ॥ कुकरआचारजथपे ॥ चुबेअस्तत्रीया
चांम ॥ कोलीजुगजीनुदोहीतल ॥ परमहंस
डुधदांम ॥२४॥ जेहीतेहीतेछलबलकरी ॥ ह
रहीवीतसंसार ॥ आचारजकुकरपदे ॥ अर
पावहीगमार ॥२५॥ सुनकादीकसुषकयाल
दत ॥ रामआद्यअवतार ॥ उनकुलपीछेकीउ
थपे ॥ लुगाईसहीतआचार ॥२६॥ चरमकटा
घेरजनमीये ॥ मोचीकजीनकीजात्य ॥ थपेम
तीजाब्राह्मण ॥ वगकीनोउतपात ॥२७॥ मो
रमसकरामुडीया ॥ बोधीकीयेबेगार ॥ षटद

रसंनकेनंदकी॥प्रभुकेभयेघुनेगार॥२८॥से
करआचारजध्वज॥ज्ञांनकवीरकसांण॥ये
साज्ञांनीजोहुता॥नंदेतोहुप्रमांण॥२९॥आ
तमलक्षनजांनही॥मांनहीकरमकीछोत॥
गुंजावहंनसुश्रमकरे॥कबहुंनहोयउदोत॥
३०॥त्यौंसाधुसांमीतणा॥अंतरगतसम्रज्ञांन
उतेपेनसेरहेउन्मत्त॥गुंजावहन्यसमांन॥३
१॥परमहंसनीजनांमधर॥करतकर्मजीव
कसांण॥ज्यौंत्रांबाकेनंगकु॥उपररसेरसां
ण॥३२॥परमहंसनीजनांमकी॥उनकीनी
भवहास॥तोतासीमलफुलजैं॥जगलगबे
वीसवास॥३३॥तीनमासतोतापुगी॥भगेफ
लदेषकपास॥तोभजनीसांमीतणा॥अंत
होहुनीरास॥३४॥उनीडुबावंनदांनव॥सेहे
जानंदअवतार॥जगधुताजीवसुदीया॥सी
याबोहोधकरआहार॥३५॥एहीदोहुमीलीर
चेमोमला॥पाषंडीपबुपंच॥उपचलईदरफ
लवत॥नीतरभावमलेच॥३६॥ज्ञांनबीनाघट
अंधके॥जोहोयचलणअनुप॥चढेकबुतरग
गंनज्यौं॥सुरतरहेनीजकुप॥३७॥तेसेसेहेजा
नंदके॥संतकबुतरफाल॥लसवीनाउलटोल

2035

गे ॥ मंदीरमेहेलदेवाल ॥ ३८ ॥ नौजोगीजङभ
रथसुष ॥ दत्तअजगरअवतार ॥ परमहंस
भवभईतल ॥ उनकीआघअपार ॥ ३९ ॥ बीच
रगयेतेहीजगतमे ॥ वीतरागागसेहेल कु
बतेहुनेरेहेवंनकीया । दंभकटाईमेहेल । ४०
अंधीडुनीयांबावरी ॥ लहतनछलबलछंद ॥
तातेपडीभ्रमजालमे ॥ सेहेजानंदकेफंद । ४
१ । कपटीभेषकुचालक ॥ हाटकवतहरसांण
दंभमीलेदेषीतलअठे ॥ चाषतषीवेडांण ॥ ४
२ ॥ त्योंसांमीकेपक्षमे । चगचगीदेषफसाय
उपनीसदवेदांतनु ॥ ज्ञांनपांण सोहीजाय ॥
४३ ॥ मुंडीयासेहेजानंदका ॥ देषीतमुडीत
बाहार । ज्योंपतीमुवेत्रीयामुडण ॥ तजेनघर
कर्मेजार ॥ ४४ ॥ तेसेमुडीतमुंडीया ॥ मुवेपरी
संसार ॥ परणअंतरथातोरचा । नगरनगार
घरबार ॥ ४५ । दंभतजेत्रीयानहीछीवे ॥ तो
कुणकजमगजंजाल ॥ तेहीवीतरागकेरहे
नकु ॥ वंनपंडवुसवीसाल ॥ ४६ ॥ दंभतजेअोर
त्रीयातजे । तोकुणडरकीयेमेहेल ॥ चालकाठ
वीतरागकी ॥ लोकरीझावंनफेल । ४७ ॥ नग
रनगरभटकणकरी ॥ घरघरबोधबताय ॥

॥माहा

॥९९

सागरहीनेतसकर॥ धुतीधंन्यलेईजाय॥४८
उताउनीयांसुकहे॥ छीवेनांहेमधंनसंत॥पु
ग्वेनीजघरकुसबे॥ कोडीकोडीकरीतंत॥ध
धी॥ त्यागउनुकामती गंनो॥ राधुता गगराज
जौपेडुअंनषांजरेभरेसोअपनेकाज॥५०॥
गांउगांउंसेमुडीय॥ करीएकगलोक॥स
रधासेतीलेईचलो॥ अंनवस्तरकेरोक॥५१
रुंडकरीजडजीवनो॥ लेईजावेधणीधांम॥
लंडलोकसमजेनही॥ जगतसकरनांकांम
५२॥ मंदीरमेहेलदेखायके॥ मनवेबडपर
ताप॥ ज्ञांननदेवेगंडुरा॥ पथरेपतेअबाप॥५
३॥ सांमीनाराएपमंतर॥ एहीजपावेजाप
आत्मलसनदेईसके॥ वृथाकहेगयोपाप
५४॥ नीरछोडावेचरणमे॥ लेसबंनकाकु
म॥ अबतुमहीनीरमेमया॥ धंन्यकरहोम
मधर्म॥५५॥ ज्यौंमातासुतमंदकी॥ दोउकर
लेतबलाई॥ एमुसकेमंनमोहनी॥ सुतके
दुषनजाई॥५६॥ त्यौंसेहेजानंदजंनके॥ पाप
लीयानवजाय॥ सुषकेहेएपकीमोजमे॥ व
थीजककवहाय॥५७॥ दाताथैनेमोसके॥ आ
पेसकअमांन॥ जेसेराजागांडके॥ देनीसुत

2037

कुदांन ॥ ५८ ॥ प्रगटषेलपावईतगो ॥ सेहेजानं
दकोपंथ ॥ बीनाग्रांनप्रुरसातंन ॥ हीजडसं
मीऱ्योरुसंत ॥ ५९ ॥ करमधुडाईकारमां नं
ष्याजीवजंजाल ॥ बीनाऱ्यातमलक्षग्रनुभव
फोगटऱ्यालपंपाल ॥ ६० ॥ नासानछीवेप्रुर
सकु ॥ प्रुरसनछीवेनास ॥ उपरसेऱ्यलगा
रहे ॥ परणऱ्यंतरवेहेवार ॥ ६१ ॥ गुरुरहेवीवीचा
रण ॥ ज्योंनास्रात्यऱ्यरंद ॥ मोहनहीतेकेप्रु
रषे ॥ नंदीकनारीकेवृंद ॥ ६२ ॥ बोहोतवमेधी
बोडकी ॥ भसेऱ्योरकाऱ्योर ॥ रंडीबाजछीना
लवा ॥ हेदुहरांमीषोर ॥ ६३ ॥ बंद्यानंदऱ्योरुसु
गता ॥ एसबकेसीरदार ॥ ऱ्योरभेषकेनंद
की ॥ ऱ्यापेछेदछीनार ॥ ६४ ॥ बारपंथचोंसं
प्रदा ॥ ऱ्योरुदरसनषडसुंड ॥ कुनेरंडीराषी
मेहेलमे ॥ करीएषगकुंड ॥ ६५ ॥ केतेहीजुग
वीतीगये ॥ तबकेषाषीभेष ॥ तरुणीषेतनं
हीऱ्यबलगे ॥ धंस्प्रुरातंनभेष ॥ ६६ ॥ ऱ्योरन
उषवेऱ्यंनकु ॥ रहेनगरसेबाहार ॥ एघरकु
रीऱ्यबसेघुसे ॥ त्यागवगोवंणहार ॥ ६७ ॥ रो
मानंदनीमानुज ॥ वीष्णुसांममाध्वाचार ॥
जेसीकहीतेसीचले ॥ ऱ्यबलगीएकहीतार ॥ 2038

६८॥ औरउनसेबंगेजेहु॥ तीनेकीयासंसार
सोपंगसुसेदुरकीये॥ एकतानहीअधीकार
६९॥ सुध्यभेषसंकरतणो॥ वेदअंतकीवात
ज्ञांनजथारथतालव॥ तिहुअबलगीसाक्षात
७०॥ माहामतज्ञांनकबीरका॥ पंडेहुदेवदे
वाल॥ वेदकतेबनमांनही॥ अबतेहकातेही
चाल॥७१॥ तीनगुनगवरीसुत॥ तुलसीसा
लंगसेव॥ एतेकुषंडीतकरी॥ बंध्योपखअभे
व॥७२॥ लोककेहेएपसेनांडरे॥ षटदरसंनउसा
द॥ आद्यअंतकहीहकीगत॥ सबतेमताअ
गाद॥७३॥ जीनमेपरपंचनांकछु॥ धुडध्वज
ज्ञांनगंभीर॥ अबलगीसंतनमांनही॥ जीजे
नंदीकबीर॥७४॥ औरुसंतजेतन्येभये॥ दा
दुनांनकआद्य॥ नीरालंबएसेचले॥ अबहु
नांहीउपाद्य॥७५॥ नीगंमचतुरगायहार॥ दास
दचीदआनंदकंद॥ सोंकायोचलेअबलग॥ फ
सेनहीनयेफंद॥७६॥ ज्ञांनमताओरुकरम
का॥ पंथपुरातनवेद॥ भीनभीनजीनुजेहीज
ष॥ कहीसमझायेहुभेद॥७७॥ एसबधमधोरं
धरु॥ अपनीअपनीओर॥ सबसेमगसांमी
तणो॥ नीपटहरामीषोर॥७८॥ एकधारस

2039

बहीचले।उदेभस्तलोमीत।पीछेपावनबाव
दे।सोसाचेरणजीत।७९।सांमीसेहेज्ञानं
दको।दुगमगीपंथभमेल।उलटपुलटबहु
बेरकीया।ज्यौंष्यालीकाषेल।८०।बंनसेइ
यामंदीरकीया।तज्यधंन्यकीनासंच।नग
रीकासौंसैंसौंकीया।नहीपरमुतारंच।८१।
सीष्याकटाईओरुरष।नंदेजेहीसबदेव
स्वांनभषेज्यौंउगला।ताईकैरनलगेसेव
८२।हुंगकरीधंनकारणे।इंभेधुसोदेश।धर
धरवेसबसुलीया।कुंनउपाडेकेश।८३।ज्यौं
बाजीगरषेलत।नरघटनारीथाय।जगरीका
यंनजोलहे।कोउनबरजेताय।८४।तेसेही
सेहेज्ञानंदके।वेसबीलोकीलोक।दलरीके
धंन्सदेतहे।पापनहींपुंन्यफोक।८५।पषंम
पसाउज्ञागार।देषीतकळणकलीमांय।हेम
जांनुपगषेलही।नटेनकटजमीजांय।८६।
बंधेधांमवैरागसे।गादीपतवैराग।परस्तस्वा
चारजतांहीथपे।रतंनतालज्यौंकाग।८७।
सीघगुहामहीसीयालीया।लोटतदेषेनैण
वीतरागीआसंनपर।सोज्ञाचारजगेण।८
८।बंधीपेजबुधीबले।लोकचमातेहीन्हार।

माहा अंतरलक्षमंकारके॥साचुनरकलगार॥८९॥
सांमीसेहेजानंदके॥पंथपक्षकेपोल॥गुरुघा
॥१०१ तकोहुकयोलहे॥प्रगटकीयातबषोल॥९०॥
पागतयउनजंनचोलहे॥लहेसोरमतहीघात
जोजनुनीवीवीचारणा॥पुत्रकरतनहीबा
त॥९१॥सांमीसेहेजानंदकु॥जेहीसमरत
नरनार॥अंतकालजीवजावही॥जंमद्वारेज
षमार॥९२॥जगजननीसेंकोबडो॥जेहीसंक
रअरधंग॥आत्मलक्षबीनुभई॥एककमस
ततंनभंग॥९३॥आसवीदुरसंमपंडीत॥
नहीकोजुगपरजंत॥आत्मलक्षबीनुकलपत
मिटीनारदमीलेसंत॥९४॥कुंतासुतजमीजी
तकेकीयेयज्ञअसमेद॥आत्मलक्षबीनुकु
लवीध॥भयोनपापउछेद॥९५॥बीताभीस्मस
रआसने॥कृस्नसमीपकीयेज्ञांन॥गयोपाप
पंडावभये॥सुषसातासभीरांन॥९६॥धर्मदा
सगाडबांडुके॥करतहीकरमअपार॥ज्ञांनबी
नाजडजजनसे॥पायेनांतत्ववीचार॥९७॥त
बतेहुनेकरुणाकरी॥मीलीगयेसंतकबीर॥
अरुदगतीभईज्ञांनसे॥जबकुलेसुषसीर॥
2041 ९८॥जंनषपीताजुगजाहर॥तेडेहत्यज्ञअनेक

सरोनकारजकरमीसे ॥ बीजुनीजझांनवीवे
क ॥ ९९ ॥ मीलेझांनीजबतेहनकु ॥ अरवंक
अवतार ॥ राजकरतबुंसवीदवीत ॥ करत
नलागीवार ॥ १०० ॥ राजपरीक्षतकमीसत
भयेश्रापजीतुसोष ॥ मीलेझांनीसुषदेवज
बी ॥ दीनसमकीयेमोस ॥ १०१ ॥ केतीकसाधु
देहुमम ॥ कहतनआवहीअंत ॥ भयेमुकजे
हीजेहीअंन ॥ ज्ञांनयकीगतीवंत ॥ १०२ ॥ बी
नुज्ञांननीजकरसे ॥ पापहोयकबभंग ॥ क म
रहीग्रहीघरआपसमे ॥ कुंनईछतसतसंग
१०३ ॥ सतसंघल्यगत्तीपलटत ॥ भमरकीट
कीन्याय ॥ करहीगवंनचीदगगंनमे ॥ केव
लपदपरसाय ॥ १०४ ॥ आत्मलक्षनीराकरण
षणवपांणपत्यदेव ॥ होतसुलभसतसंघस
हस्तांमलततषेव ॥ १०५ ॥ करमीबचनवीध्धु
सके ॥ करहीभरंमसबभंग ॥ नीजानंदपद
प्रणीपत ॥ करवावहीसतसंग ॥ १०६ ॥ जेही
जेहीदेवजजतहुनी ॥ त्रीगुणनीरंजंनआयु
ताहीतेपरंपरास्वांमत ॥ नीजकेवलपदमा
हाद ॥ १०७ ॥ तेहीकरताकायंमकुल ॥ जीनु
जीवअंशजांहांन ॥ ताहीलषेलक्षपषअषे ॥

॥माहा

॥१०२

सतगुरुसंतमहांन॥१०८॥सोहीसतगुरुअे
रुसंतके॥माहामतगतीअभंग॥ताहीप्रसंत
पीछअरसपर्सी॥वाहीकहावुहसतसंग॥१०९
अोरुअोरअ्मासमागंमसबे॥षटनवदशवी
स्तार॥संसेनदहहीक्रमकटे॥कबुहुनपाव
हीपार॥११०॥तिहुसतसंगसबकहणका॥
लहण्यनहीपदपरम॥मुक्तकहाचहोजीवकु
उलटफसावहीभरम॥१११॥खुलेहुजीवकोहु
कलपके॥धरीधरीअलपकेअंग॥ताहीभुलाव
नअमीमीले॥परपंचीसतसंग॥११२॥आपआ
पनकोनवलहे॥जांनतनहीकछुअंत॥तान
कुजेसीकोउकहे॥तेसेचलतमतंत॥११३॥सु
धअनुभवनीजलसबीनु॥प्रगटेनहीदीअज्ञां
न॥बोधतजीवगुरुहुसंनसे॥फंसुफसेहेवांन
११४॥सीसकेसरूपचीनावही॥तिहीआयेहु
सुदअंश॥बोहोरुउलटमीलननगती॥उतई
तरहेनासंस॥११५॥सोहीदातासतगुरुसद
कुलकेवलकेवेत॥आयेहुतंनुधररुसीतीपर
जगजीवंनकेहेत॥११६॥अोरसकलअोरसी
केहे॥बुधकीबातबताय॥सोहीसतसंगत
बादल॥मोहोहेधंमसुनीसुनाय॥११७॥आत्म

2043

लक्षबीनुसबे ॥ कहावंनकेसतसंघ ॥ ज्योनां
रीनरकीबनी ॥ नचतपुरसकेसंग ॥ ११८ ॥ क
रतवीहारनउपमके ॥ नीजरतनहीवीसरीया
र ॥ आत्मलक्षबीनुअंतर ॥ सोगुरुसीसअ
धीकार ॥ ११९ ॥ सबसारनगतीपक्षनकीवा
रपारमममजोय ॥ आत्मलक्षबीनुअगमकी ॥ ग
तीलहतनहीकोय ॥ १२० ॥ षटदरसंनपंथद
रश ॥ औरुसाहास्त्रचोवेद ॥ आद्यअंतकेमध
मही [illegible] कुपीतकुचीतगंमभेद ॥ १२१
पुणसेहेजानंदस्वांमीको ॥ वृथापक्षउपदेश ॥ आ
द्यअंतओरुमध्यमही ॥ ज्ञांननहीलवलेश ॥ १
२२ ॥ बीनुज्ञांनआत्मलक्ष ॥ पंथपक्षपरबीत
रुपवंतनरबदनके ॥ पणपुरसातंनहीन ॥ १
२३ ॥ तेहीआवतनहीकांमकु ॥ कांमनीकंथ
लगार ॥ ब्रेहेतंनतापनबुझही ॥ कहतसीरभ
रथार ॥ १२४ ॥ त्योसेहेजानंदसाथमे ॥ पुरुसा
तंननहीज्ञांन ॥ नारीरुपसतसंघकु ॥ होय
नहीमोक्षनीद्यांन ॥ १२५ ॥ नाटकदेषीनसुख
ही ॥ एपरस्पंन्चीकांम ॥ सांमीसेहेजानंदकोनी
परपंथनकांम ॥ १२६ ॥ नीपटकरमकेपंथमे ॥
जीवमोक्षनहीपाय ॥ तातेजगमेकहतहु ॥ ठो

लबजाम्यबुजाय॥१२७॥मोहेजीवअबमतफं
दहो॥सेहेजानंदसतसंग॥अनरगतमतीम
।२०३। लीनता॥उपलीसेलखुचंग॥१२८॥बाकाभी
तरअनेमीकत॥सेहेजानंदकेचेहेन॥साचजुम
सबदरसही॥अनुभवतांममबेन॥१२९॥अ
बदेषोनीजनेयेनसे॥सुरतनुरतधरीसा
हंमकीनासोहीबचंनपर॥जबीआवेपतीय
रा॥१३०॥पागत्समत्यजांनीतजो॥सेहेजानंद
कोसंग॥फांसुकेसेफसीमरो॥देषपतीगीरं
१३१॥बरजबांधीकेकहतुहे॥सोगंनषाईसत
वार॥सेहेजानंदकेपस्मे॥कोहुनपावहीपार
१३२॥जोन्बाहोकोहुमोसकु॥तोतजहोएहीफं
द॥सरणग्रहोबुहलवेतको॥तुरतकरहीनीरबंध
१३३॥डीगवजेजुगजाहर॥हंमकेवचबुलवेन
आवहजीवसकलआहो॥कहत्तुमारेहेत॥१
३४॥नीजकरत्नाकेवलसद॥मगअजरायलदे
श॥तेहीपदतुरतलषावहु॥करीआत्मउपदेश
१३५॥जुगंनअसंषतेअबलगे॥बोहोरहुकलप
परजंत॥आत्मलक्षबीनुमोसहं॥कोहोकुंन
पायेहुसंत॥१३६॥जीतुमानतजुगईसकर॥ह
रीकेदशअवतार॥गुरुज्ञांनीसेपाईये॥तेहूअ

2045

त्मततसार।।१३७।मछकेधातामांनही।कोर
मकेगुरुसेहेज।।मुनीअगस्तवैराहके।।सोध
नकेगुरुतेज।।१३८।।बांमनकेगुरुनभरुषी
फरसरांमवछराज।।रांमचंडवसीष्टही।दुवा
साक्रक्षसमाज।।१३९।।बांमरुषीगुरुबुधमके
साहीकलजुगमांकीन।।घोरसमयेअज्ञांन
से।।भागत्यागरहेभेंीन।१४०।।अबकेछेवटध
रनकु।।हरीनीकलंकअवतार।।सोहेजस्वरुप
गुरुतासके।करहीकलंकनीस्तार।।१४१।द
सअवतारंनकेगुरु।।हुतेसकलबुंद्धवेत।।ईस
आग्यामेकोंरहे।।बीनुनीजज्ञांनसहेत।।१४
२।।एहीदसगुरुबुंद्धवेतसें।लीयेअवतारदस
ज्ञांन।।सकलभावभवमांरमे।।ईस्वररहेनी
ध्यांन।।१४३।।ज्ञांनहीनसेनांतरे।।जोकहावही
जुगनाथ।।कुलपनांउघडेलुहारसे।।ज्योकील
बीनुहाथ।।१४४।।क्रसवीभुतीअध्यायमे।बुंन
वकीयेजेहीरुप।।ज्ञांनहीनसांमतीवत।कुंदु
तीनुभेदअनुप।।१४५।।नरपतीपसुपतीवक्षप
ती।षडकआयुधपतीसार।।एतनेहुहरीआप
संमकीये।।औरकंचनदेवनास।।१४७।।एहीष
टपतीरतीसांमत।परात्मातमरुक्षहीन।।रा

ततेमेकोहमोस्यही॥कोहोकाकुनकोकीन
१४८॥हरीकेदशअवतारसे॥कोसांमरथजु
गमांय॥तीनहुगुरूज्ञांनीकीये॥साष्यपुरां
नकीमांहांय॥१४९॥ओरजीवंनकीकोगने
ईस्वरगुरूआधीन॥पणचाहाईयेबुह्लवेतही
काजनहोयउपचीन॥१५०॥अंतकहणपकी
कहणएह॥ज्ञांनवीनासबव्रंद॥सीसकेका
रजकैयोंसरे॥जीनुआगुरुअंध॥१५१॥कोटी
कर्मकरावही॥सुषसंमलागपणाय॥ज्ञांनही
नतेहीगुरूथकी॥सीसकोमोक्षनांथाय॥१५
२॥ज्ञांनहीनपढेनीगमकु॥होयसाहास्वरूप
टवेत॥मोक्षनहीजोंनापको॥नोबीनुबीजअं
नषेत॥१५३॥तेहुतेहंमसतकहतहु॥ज्ञांनकु
रमकरीभींन॥सांमीसेहेजानंदके॥पक्षपा
तमलसहीन॥१५४॥कोटउपायकरोकेहु॥
तेहुतेमोक्षनहोय॥सांमीसेहेजानंदके॥फं
दपरोमतकोय॥१५५॥करमकरावेकारमां
हेरवंनओरलीआल॥तंनधंन्यहरवाकारणे
नांखेहुजीवजंजाल॥१५६॥धंनलेभेपरपंच
रची॥करहीजक्रउपदेश॥जीवकेकारजक
रनकु॥लक्षनहीलवलेश॥१५७॥साधतत्म

2047

पनेस्वारथ॥जेहीतेहीपेजबनाय॥दयाहीन
मनभ्रमीतव॥जीवकीमेहेरनलाय॥१५८॥षा
येबेरजोंमरकट॥मरीअपनेमुषगाल॥तुच
छबकरीभछन॥बीजगतजेहुबेहाल॥१५९
योंसेहेजानंदसांमीकु॥बडीफलसंसार॥द
याबलेईषायके॥तजहीबीजगजीवसार॥
१६०॥देहमध्येजीवजांहांरहे॥तेनकहीजीवजा
त॥हुंतेअंशकेवलतणे॥करीनदीयेसाक्षा
त॥१६१॥आद्यजीवजीनसेहवे॥तेहीघररहे
अभेद॥आयेहुईतकेईलछनसे॥तावंनकी
योनभेद॥१६२॥तबनहीजांनतएहीकुजी
वतारननीजज्ञांन॥आवेनजांनकीगंमन
ही॥नीजघरगेगेकांन॥१६३॥सतगुरुबीना
कोहुमोक्षहे॥पावतनहीजबीजेह॥तातेस
कलसबजांहांनकु॥कहतकुवेरसुणएतेह
१६४॥तेहकरीनीजनाथके॥ग्रहोगंमज्ञांन
चोवेर॥पासकरंननीजपतीपद॥लायेहुसाहे
बकुवेर॥१६५॥काजनहोवततेहुंनसो॥ज्ञांनही
नगतीफंद॥तबजीवजांनसकलतजो॥सत
संगसेहेजानंद॥१६६॥जेहीकारनएहीआये
हु॥सेहेजानंदसांमीत॥पगवायेहुजीनकी क

हं॥सुनोसकलवीधीसंत॥१६७॥नीजकरता
कैवलकुल॥ताईहकंमफुरमांन॥हंमकुल्कहे
॥१०५ तुमजांहांनमे॥ताईकरोनीजज्ञांन॥१६८॥जो
नतनहीकोउजक्तमे॥कैवलपदपरचंड॥प्र
गटकरोतेहीअनुभव॥सप्तदीपनवखंड॥१६९
सुदेहुमगजगजीवंनको॥ममचरननआवेन
पासडारकेबीचरहे॥मायाकालकमंन॥१
७०॥जबसेजगहंमसरजीया॥तबसेअवलगी
बेर॥जीवदीयानहीआवंनकुं॥जबकेरोके
सेर॥७१॥घेरकीयाचरअचररहे॥त्रीगुणगा
डेकरकील॥बंध्येपासनीगमचुहुं॥कालरहे
सीरभील॥७२॥एहीवीधीभवअटकायेहु॥
कालमायामीलीदोय॥उपजीमेहेसतेहजी
वनपर॥हंमपठवावततोय॥१७३॥हमेरे कि
येउतपंनजीव॥तेहीडुबतसंसार॥कालके
पासछोडायके॥लावुंहसरनहंमार॥१७४॥
जेहीफेदेजुगफांसीया॥नीगमकरमगत
पेर॥हतंनकरोतेहीपासकुं॥ज्ञांनशबदसम
सेर॥१७५॥औरअमर्जजंजीरकुं॥तोडाधरेभव
पार॥मुक्तकरोसबजीवंनकुं॥कालरहेाजप
मार॥१७६॥एतनेबचनवोलोककेके॥हंसरेको

2049

नकरतार॥मेहेरबांनसेदीनहोये॥लीनेसी
रपरधार॥१७७॥नीजकरताउचारंन॥पसी
धधेहोअटहंकार॥सुनीतकालतेहीबचं
नकुं॥पायेहुमंनभयंकार॥१७८॥तातघडी
ततषेवमे॥चेतेहुकालचकंद॥पगयेहुतस्म
ग्यादेई॥जाईरचोजुगफंद॥१७९॥बेरबेरसम
झायके॥हुतनसुकहीकाल॥इंमरचोहुनी
यांमही॥षलकुदेषावेनष्याल॥१८०॥जेही
तेहीसुकसजंतनसे॥घेरकरहीसंसार॥इं न
नमांनेतेहुनका॥जेहीपगवेकीरतार॥१८
१॥तेहीहुतईततंनधर॥आयेहुजेहीमम
आग॥जगजीवलीयेडेहेकायके॥धरीके
कपटवेराग॥१८२॥भेरकीयोभवसागर
औरसेकरीअभाव॥हंमआगेतीनुआय
के॥साधीलीयेहुतदाव॥१८३॥बोहोरुबचं
नहंमपतीनके॥लीनेहुतेसीरधार॥तेहीहु
कंमपीछुतेअब॥हंमआयेहुअवतार॥१८४
जबीहंमआयेहुजांहांनमे॥कहंनकरतपु
दषोउग॥मोहादमोसमफभूतनता॥देवंन
संसपरोज॥१८५॥तबीहंमदेषेहुजांहांनमे
हुतभवकीयेबेफांम॥भूरचीभेसभवरेजीत

सेहेज्ञानंदजीतुनांम॥१८६॥बीमुषकीयेबु
हुजनंनकुं॥हंमसेतीअंतराय॥पसतेदेतेप
॥१०६ दपरमकु॥पगनसकेकोईआय॥१८७॥बंधे
जीवतेहीइतनसे॥हुकंमकालकेकोप॥अं
धेरषेहुअज्ञांनसें॥करीकेज्ञांनकेलोप॥१
८८॥जबीहंमकहतहेंजुगनकु॥मतीउनसे
पतीयाव॥अपनेपतीकुपोहोचावही॥जो
कोउनपेजाव॥१८९॥पतीउनकेजेहीकाल
ही॥कीयेआगंमहंमसोय॥देवहीसकलसु
षतेहुनके॥जेजंनउनकोहोय॥१९०॥कोटीक
कलपअोरूजुगमही॥पापकीयोजीतुहोय॥
जुवकुहंतोअसमरही॥परोसकलसीरमोयु॥
१९१॥काजतुमारेकहतहुं॥अहोजगकेजीव
नर॥मांनतोकोंनहीमांनवी॥दरतबजायुन
तुर॥१९२॥अबतेहीबचनवीलोककें॥देषुहु
हृदयेवीचार॥नीरषकरोनीजनयेनसे॥ज
बीहंमसेपतीयार॥१९३॥जोहंमसेपतीयाव
हु॥तेनमेंनसुकरहेत॥दरसावहुदीअज्ञांन
कु॥करहुतापततवेत॥१९४॥कोटगहावुहुम
मंके॥तोडहुसंचेसंच॥मरमसुनावहुमोसकुं
रहेनांरूसलरंच॥१९५॥तंनकेतत्वलषावहुं

2051

भींनभींनकरभाव॥आत्मलक्षनीशक्रण।स
मकसतंतरसाव॥१९६॥ईडीदेवअनुकरमी
त॥नरमीतवीरववीलास॥नीडरकरहुतेही
क्रतनसे॥अनुभवज्ञांनप्रकास॥१९७॥आप
अपनेसबअरुल॥ईडीदेवअहंमेव॥फरक
सदासुधचेतंन॥तेहुंतेअकलअभेव॥१९८
जेहीभेवनीजनरणवु॥परणवुपरमउद्योत
जीनकुलागतनांकषु॥कालकरमकीछेत
१९९॥सोहीस्वरुपनीजअवनको।कुलकुर
ताकेअंश।बीनुजांनेजुगहोयरहे।अहंगजी
वुआकंश॥२००॥जोगतीहस्तांमलकरु॥स
रीरमध्येजेहीशीव।ओरकहुंगतयअगंमकी
परमपुरातंनपीव॥२०१॥जेहीघरकेजीवअं
सही।सोहीकेवलकरतार।नीजनैननदर
सावहुं।तेहीघरतत्ववीचार॥२०२॥जेहीमग
सेजगआयेहु॥कलाअंसहोयजीव।बोह्रेप
जावंनतीनलक्षकहुं।जेहीपदपरमसदेव
२०३॥उतईततभयेलक्षनकी।देहुसमअ
घाप।आवंनजावंनकीगत्यतुंम।जांनहोआ
पहीआप॥२०४॥औरलक्षउतकएक॥पावं
ननीजकरतार॥जेहीजगमेजंनईछहो।आ

2052

वहोसरनहमार॥२०५॥बीनुप्यासपेहेतंनबी
ना॥देहुपरमपदद्दांन॥नीरभेकरीबसावुहुं।
नीजघरनीश्चलनीधांन॥२०६॥कुलैरतामम
पव्येहु॥करनएहीउपगार॥तेहुंतेसकलजी
वऔनहो॥हंमसेतीपतीयार॥२०७॥अरूअ
मतागसअगमकी॥नीगमलहतनहीपार
तेहीपुरूषहंमआयेहु॥अहोजीवकाजतुम
रा॥२०८॥बंह्मावीष्नुमाहेस्वर॥ईस्वरसहीत
अनंत॥ममगतीअगंमअघादहे॥तेहुंतेंअ
कलअनंत॥२०९॥जगजीवतारंनेकारणे
आयेहुहंमतनुधार॥नीजकरतापुमांनगी
कहनकुंकांहांनमोफार॥२१०॥अक्षरजीजा
हीजबंनके॥तबनकेसबसंसार॥त्रीगुण
जातजीवअटकीया॥भूल्येहुनीजकरतार
२११॥तेहीकरतानीजपुदनकी॥षोजबल
ककीमांहांय॥लायेहुहंमतेहीजीवंनकु॥दे
हुसकलबताय॥२१२॥पणजेहीजीवसरन
मम॥आवहीतंनमंनधार॥बीनहुसरमती
नुसलपमे॥सहेजकरहुभवपार॥२१३॥एहीभ
वभोमकेभ्रमीये॥डगडगसुघडसहांन॥अ
घअंतमध्यहकीगत॥हंमसेकछुनअयांन

2053

२१४ ॥ ओरुजीवअंशसांमांन्यही ॥ सुरनर
कीटखजंत ॥ हंमपदसुरसवीसेसई ॥ कुरत
कुरताकेतंत ॥ २१५ ॥ तेहुत्येसकलसबजांन
हो ॥ आद्यअंतमध्यसोय ॥ ओरजीवंनकी
हंमलहुं ॥ ममगतीलहेनकोय ॥ २१६ ॥ त्रीगु
णसकजुगईसनकी ॥ लहेहुनीगंमगतीअं
त ॥ पणनवजांनीसकलको ॥ हमेरीआद्य
नेअंत ॥ २१७ ॥ आद्यअंतहमेरीकछु ॥ कोहल
हुतनहीपार ॥ वीश्वसकलकेसाक्षीके ॥ हम
साक्षीकीरतार ॥ २१८ ॥ चौदतबकचरअचर
सौ ॥ वृततजीवअभीरांन ॥ तीनकेसाक्षीई
श्वर ॥ गावतवेदपुरांण ॥ २१९ ॥ सोहीईश्वर
स्वरवीश्वनके ॥ पणवधांणसोहंग ॥ सकल
तंतचैतंनतंन ॥ वीश्वसाक्षीकेअंग ॥ २२० ॥ ओ
रनीगंमनीजवदीतव ॥ परमेश्वरगुणग्राम
सोहीपरतेहीमेसोस्वरहरी ॥ एहीपरमेश्व
रनांम ॥ २२१ ॥ जबीसबकेस्वरईश्वर ॥ देखो
नीगमप्रतीपाद ॥ वीश्वसाक्षीपदसोहीस
द ॥ चीदचैतंनतंनमाहाद ॥ २२२ ॥ तेहीचीदनी
ध्यवीद्यबंलहही ॥ केवलसुरकेभास ॥ भासअं
सईश्वरस्वर ॥ वीश्वसाक्षीसोईस्वास ॥ २२३ ॥

॥तेहीस्वासजपप्रणवके। कबजरषंनकीरता
र॥कुंभकमोरकनयंतायही। नायकस्वरूप
 हंमार॥२२३॥याग्रसहंमईश्वरपर॥वीश्वसा
सोसीरईस॥श्रोतासरलममोसुहं॥मांनहो
वीश्वावीश॥२२४॥तेहीस्वरूपहंमअवीगत
गतीयहतनहीकोय॥अपरंमपारपरमपर
जबीकहतममसोय॥२२६॥याहीसमकस
दचीनहो॥परमपुरसगतीमोय॥ग्रहेहुस
रनजेहीजीवमम।तायअमुक्तनहोय॥२२
७॥तेहुतेसकलजीवछाडहो॥पंथज्ञोनहींन
साथ।करनकाजकुलषलककें॥हंमआये
हुनीजनाथ॥२२८॥नाथसकरतंननयरहे
नासागरस्वरनाथ॥ताईनीस्चलहढकरनन
नाथनथननीजनाथ॥२२९॥तेहीनीजना
थअहंगमम॥मतीजांनहीस्वरनाथ॥आप
रकरुणादरसहु॥पावुनबुध्यकीबाथ॥२३०॥
अवनीरचीजीनुअबलगे॥रहेहुअकलजे
हीरूप।षलकख्यालकेषेलकी॥तेहीहंमतत
अनुप॥२३१॥तत्वअनुपतेहीतंनधर॥करं
नधरंनपरकाज।कहंनषचीप्रभुदभोवंन
सीभेजेहुनीजमाहाराज॥२३२॥जेहीअलीषी

2055

येऽआयेहु।करतहुकंमतेहीजोर।।नहीतोऽआ
रोहेकरनकुं॥कुनपरोजनमोर॥२३३॥क
रमीपंथकरीजुगमही॥ज्ञांनहीनमतीमं
द॥रचबेगेनीजस्वारथ॥पडोहुजीवतेहीफं
द॥२३४॥सांमीसेहेजानंदकी॥आद्येउंनस
मभेष॥ज्ञांनहीनतेहीपषसबे।वीश्वठग
नकेवेष॥२३५।राचेसबजुगतेहुंनमे।देष
करमकीकष्ट।अंतरकपटनज्ञांनहीं॥बी
नुआत्मस्सदुष्ट॥२३६॥आगेजीवअंधेहुते
औरमीलेगुरुअंध।तेहीअंधवसवीरवही।
होयरहेसकलसबंध॥२३७॥तेहीबंधनमु
कावंन।वहावंननीजघरसेर।कारनधरन
सधारेहु।सांमरथसाहेबकुवेर॥२३८।योइपु
लककीलहनकु॥अतभेकहनअघाद।सा
रऽअसारनवेरन।करंनकुवेरतनुम्हाद।।र
३९॥माहादतनुगत्यज्ञांनको।जेहीजंनहोय
हमार।तायकरहुगतीमाहादही॥केहुंकुवे
रपोकार॥२४०।अष्टादशषटनीगमरेमो।।
देषहुवचनवीलोक।कोहुनकहीहंमसार
षी।देईकरमसीरगोक॥२४१॥उचरेस्व।
कलआचारज।डरतनीगंमकीओल।के

॥माहा॥ वलयदपरचंडकी ॥ पुगटकहीनकोहुबोम
२४२ ॥ एसेकोउहुंकोंकहीसके । सांमरथ्यवं
॥१०९ नअगाज ॥ बीनुजांनेनीजपदजबी । औरसे
बकेसकाज ॥ २४३ ॥ तेहीसबबचनसकाज
के । सीरसुक्रीतममेंबन ॥ अदंनमांनपषक्र
तनके ॥ नीरषदेषोनीजनैन । २४४ ॥ जोम
मशब्दसकलसीर । ताडनकरनतगाज । तेसे
हीपरमपुरसहंम ॥ अवीगतगंमगतीराज
२४५ ॥ तबजीवहोयनीसंषधुड । ममपदक
हुसनेश ॥ पगवुपरमपददेहीनीज । आगंम
ईलमउपदेश ॥ २४६ ॥ परमहेतजंनजुगनके
परमअर्थतनुमेर । बोहोरुपरमलक्षकह
तही ॥ करुणासींधुकुवेर ॥ २४७ ॥ एहीउप
गारकरननीज । जांनीअरुगतीमोय । आ
वहुंसरनन सकलजंन ॥ कृतामीलंनजीव
होय ॥ २४८ ॥ जुगजाहरप्रसीधपद । सदची
दआनंदकंद । तीनकीपरकेवलनीज ॥ नी
गमनयेतीनीरबंध ॥ २४९ ॥ चौदतबककजीव
सीरपर । औरुचौदउपछाड । मध्यमेहेलकेव
लकुल । सुगंमसओम्पसघाड ॥ २५० ॥ तेही
2057 केवलपुदषावंन । अषीलजीवंनकरतार

केहंकुवेरदरसावुहं ॥ जोजंनहोयहंमार ॥ ५५१ ॥
दोहा ॥ माहामणीग्रंथगुढारथ ॥ नारथभरमु
नीवार ॥ सारुग्रसारनीराक्रण ॥ समजस्त
तरसार ॥ ५५२ ॥ परमगुरुपदपरसीधता ॥ प
रममोक्षदीनदेव ॥ साहेबकुवेरपतीनायक
हस्तांमलतदसेव ॥ ३ ॥ संवत १९०६ नावैश
कसुधसुकलपक्ष ॥ दीनदशमीसुकरसेल ॥
षीतकीयेसुभदस्स ॥ ३ ॥ इतीश्री माहामणी
ग्रंथसंपुर्णः ॥ ॥ ॥ संवत १९८६ ना माहा
सुदी १० नेगुरुवारे संपुर्णः ॥ ॥ ॥ समाप्तः ॥
लीखक ॥ श्रीवैश्नव ॥ अंबईदासवलवदास
गांमः ऊंमरेठमांवाघनाथमाहादेवना गळ
ानीख्रेवापाटीदार ॥ सर्वेसंतोनेवैश्नवोने स
तकैवलनमस्कारछेवांचजो ॥ ॥ संपुर्णः ॥ ॥